

Какво е земетресение?

Усещате как земята започва да трепери и предметите наоколо се разклащат. Става земетресение. Наричано още трус, то се причинява от движението на части от земната кора – нейният най-външен слой. Често се случва да се усетят няколко труса един след друг, докато земните пластове се наместват. Възникването на земетресенията не може да бъде прогнозирано или предотвратено.

Какво е магнитуд на земетресението?

Магнитудът характеризира интензивността на земетресенията – колкото е по-голям, толкова земетресението е по-разрушително.

Най-често магнитудът се определя по скала, създадена от американския учен Чарлз Рихтер и се нарича „скала на Рихтер“. Земетресение с магнитуд от 3 до 4,9 по Рихтер се счита за леко; от 5 до 6,9 е умерено до силно; от 7 до 7,9 е значително; 8 или повече е екстремно мощно.

Какво е сеизмограф?

Сеизмографът е уред, с който се регистрират сеизмичните вълни. Записът, който сеизмографът регистрира, се нарича сеизмограма.

Преди земетресение

- Подгответе комплект за спешни случаи (раница за бедствия), съдържащ аптечка, фенерче, зарядно за мобилен телефон, радио, храна и вода за 72 часа:
<https://pojarna.com/wp-content/uploads/2025/01/раница-за-бедствия.pdf>
- Съхранявайте пожароопасните вещества и отрови в плътно затворени съдове.
- Оставете свободен входа на жилището и не го задръствайте с предмети.
- Помислете и определете в жилището си най-безопасното място: това може да е под здрава маса или до вътрешна стена, далеч от прозорци. Имайте предвид, че при земетресение най-опасни са балконите, външните стени, стълбищата и асансьорите.
- Действията на Вашето семейство и близки е добре да бъдат предварително планирани. Направете семеен план за бедствия. Определете безопасно място, където да се срещнете със семейството си, маршрутите и начините за евакуация. Запишете телефонните номера на най-близките хора.
- Проверете за тежки предмети, които могат да паднат или да се счупят по време на земетресение и ги преместете на по-безопасни места.
- Определете лице за връзка между членовете на семейството, което е извън вашия регион.

По време на земетресение

- Запазете спокойствие и не се поддавайте на паника.

- Не трябва да напускате жилището, училището и изобщо сградата, в която се намирате, освен **ако бихте могли да излезете на открито за около 10 секунди.**
- Покрийте главата и врата си с ръце.
- Пропълзете под здрава маса/бюро, за да се предпазите от падащи предмети или застанете до вътрешна стена (далеч от прозорци).
- Ако сте на открито, стойте далеч от сгради, стълбове, дървета и електропроводи.
- В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.
- След първия трус често има и вторични трусове. Бъдете в готовност да реагирате.
- При напускане на дома, спрете газа, водата и електричеството. Не използвайте асансьор.
- Пазете се от счупени стъкла и отломки.
- Проверете себе си и другите хора около Вас за наранявания.
- Окажете първа помощ, ако около вас има пострадали.
- Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете ако това е възможно.
- **Стойте далеч от плажа.** Крайбрежните зони могат да бъдат изложени на цунами или серия от опасни вълни.
- Ако сте затиснати под отломки, покрийте носа и устата с дреха или кърпа, за да предпазите дихателните пътища от прах. Периодично почуквайте върху тръба или стена, за да ориентирате спасителните екипи за местоположението си.
- **При нужда от помощ, позвънете на тел. 112.**

След земетресение

- Стойте далеч от засегнатите зони. Преди да се върнете въкъси се уверете, че това е безопасно. Възможно е сградата да е с повредена конструкция. Обърнете внимание дали няма поддаване или изкривяване на стените или подовете. Върнете се само ако е безопасно.
- Проверявайте за актуална информация. Важни информационни източници са националните радио и телевизионни канали.
- Не претоварвайте телефонните линии с ненужни телефонни разговори, кратко съобщете на близките си, че сте живи и здрави.
- Изпълнявайте указанията на компетентните държавни структури – пожарна, полиция, здравни власти и други.
- Спазвайте лична хигиена. Не пийте вода от непроверени източници.

- По време на бедствия нараства престъпността, бъдете внимателни, пазете имуществото си и сигнализирайте при констатиране на нередности.